

Komitet pravnik za ljudska prava

YUCOM

Adresa:
Svetogorska 17
11103 Beograd – Stari
grad, PAK 106402

Telefon:
+381-11-3344425
Fax:
+381-11-3344235

e-mail:
yucomoffice@gmail.com

web:
www.yucom.org.rs

Sastanak branitelja i braniteljki ljudskih prava u Negotinu, 29.11.2010.

U organizaciji UNOCHRa, OEBSa i Komiteta pravnik za ljudska prava - YUCOM, 29. novembra 2010. godine u Negotinu, u prostorijama Resurs centra, održan je sastanak branitelja i braniteljki ljudskih prava. Sastanku je prisustvovalo 13 predstavnika branitelja i braniteljki ljudskih prava iz Negotina i okoline.

Na početku sastanka, Milan Antonijević, direktor YUCOM-a ukratko je izneo ciljeve sastanka. Kako je broj branitelja i braniteljki sve manji, a i senzibilitet organizacija civilnog društva opada kada je u pitanju zaštita ljudskih prava a pritisci kojima su branitelji i braniteljke izloženi su i dalje prisutni, u Negotinu je održan treći konsultativni sastanak van Beograda, u cilju širenja mreže branitelja i braniteljki ljudskih prava. Neophodno je raditi i na praviljenju mehanizama za podršku braniteljima kako bi njihovo delovanje bilo neometano. Takođe, opšti cilj ovih i budućih konsultacija je unapređivanje delovanja branitelja i braniteljki ljudskih prava kao i sastavljanje preporuka koje bi bile upućene nadležnim državnim organima i međunarodnim institucijama i organizacijama, u cilju unapređenja položaja branitelja i braniteljki ljudskih prava. U širem smislu, ovaj skup i sastanci koji će uslediti usmereni su ka jačanju ovog segmenta delovanja organizacija civilnog društva i povećanju njihove prepoznatljivosti i prisustva u javnosti.

Ružica Banda, savetnica za pitanja ljudskih prava pri misiji OEBS-a, u Srbiji, podsetila je da je OEBS prepoznao da u srži pitanja bezbednosti stoji pitanje zaštite i poštovanja ljudskih prava te stoga i prepoznao potrebu za osnivanjem posebnog mehanizma koji bi se bavio pitanjima branitelja i braniteljki ljudskih prava unutar OEBSa, što je i učinjeno 2007. godine unutar ODIHRa, Varšava. ODIHR pruža podršku civilnom društvu i državama potpisnicama konvencija koje se odnose na zaštitu ljudskih prava. Prepoznajući značaj civilnog društva i branitelja/ki OEBS je 2007. postavio osobu za kontakte sa nezavisnim institucijama za zaštitu ljudskih prava čiji je zadatak nadgledanje sprovođenja obaveza od strane zemalja potpisnica, pored toga služi i kao **kontakt za uzbunjivanje u slučaju ozbiljnih kršenja prava branitelja.**

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights

Svetogorska 17, Beograd, Srbija / 17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia

Tel/Fax: +38111 3344235, +38111 3344425

e-mail: yucomoffice@gmail.com

www.yucom.org.rs

Prisutni branitelji i braniteljke ljudskih prava naveli su konkretne probleme sa kojima se svakodnevno suočavaju:

Napadi i pritisci: Postoji veliki pritisak kako na branitelje/ke, tako i na nevladine organizacije koje se bave zaštitom ljudskih prava. Objekti nevladinih organizacija su česta meta napada od strane privatnih lica. Iako su slučajevi napada objavljeni u medijima, a snimci napada na objekat predati policiji, izvršioci nisu identifikovani.

Navedeno je da javno tužilaštvo često vodi "izmišljene" slučajeve protiv branitelja/ki i nevladinih organizacija.

Takođe je istaknuto da državni organi ne sprovedu adekvatne istrage u cilju identifikovanja napadača na branitelje/ke ljudskih prava. Kako je navedeno, branitelji/ke često bivaju podvrgnuti raznim inspekcijskim kontrolama i informativnim razgovorima od strane javnog tužilstva i BIA-e.

Pojedini mediji ignorišu napade i često iznose neistine o radu branitelja/ki i organizacija i podstiču stvaranje loše slike o njima.

Evidentno je smanjenje broja organizacija koje se bave zaštitom ljudskih prava a sve je više kršenja istih.

Prisutni su istakli da imaju dobru saradnju sa Poverenikom za informacije od javnog značaja i Zaštitnikom građana, ali da se suočavaju sa ozbiljnim problemima u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, tužilaštvom i Ministarstvom za ljudska i manjinska prava.

Postoje ogromni pritisci na advokate koji zastupaju žrtve kršenja ljudskih prava. Advokati su najčešće izloženi velikom pritisku i pretnjama. Pomenuti su i slučajevi "odgovaranja" advokata od strane tužilaštva uz "savet" da gledaju svoja posla.

Finansije: Prisutni branitelji/ke su istakli da, čak i kada postoje sredstva namenjena za finansiranje njihovih aktivnosti, zapostavlja se značaj određenih organizacija sa dugogodišnjim iskustvom u oblasti zaštite ljudskih prava. Navedeno je i da država nije odredila jasne kriterijume na osnovu kojih se postavlja predstavnik nevladinih organizacija u odbor koji odlučuje o raspoređivanju sredstava. Sam proces izbora predstavnika i raspodele sredstava je takođe nedovoljno transparentan. Postoji bojazan da sredstva iz fondova odlaze organizacijama koje nemaju adekvatne kapacitete i ne uživaju poverenje građana što za posledicu ima konstanto smanjivanje broja aktivnih branitelja/ki ljudskih prava i vremenom može dovesti do potpunog gašenja mreže branitelja i braniteljki ljudskih prava. Mnoge nevladine organizacije se gase za šta je direktan uzrok nedostatak finansijske i institucionalne podrške.

U pogledu saradnje sa predstavnicima lokalne samouprave, mišljenja i iskustva su podeljena. Jedan deo branitelja nema nikakvu saradnju dok drugi deo branitelja ističe da postoji saradnja sa lokalnom samoupravom ali da nije retko da im se sredstva blokiraju po odluci predstavnika lokalne samouprave. Prisutni smatraju da bi uz izraženiju podršku međunarodnih organizacija postigli bolji uticaj na državne organe kao i na organe lokalne samouprave.

Edukacija: Državni službenici, pravosuđe i javno tužilaštvo su nedovoljno edukovani o potpisanim konvencijama i ljudskim pravima uopšte, i ne ispoljavaju neophodan senzibilitet u vezi kršenja Ustavom i međunarodnim dokumentima zagarantovanih prava.

Postoji generalni nedostatak podrške radu braniteljima i braniteljki ljudskih prava sa tendencijom stvaranja opštih negativnih stereotipa koji za posledicu imaju smanjivanje broja organizacija i institucija koja se bave zaštitom ljudskih prava.

Identifikovani problemi odnose se ne samo na položaj branitelja i braniteljki ljudskih prava nego i na stanje ljudskih prava: problem usaglašavanja normi i prakse sa obavezama koja je država preuzela u pogledu garantovanja i promovisanja ljudskih prava je evidentan.

Na trećem po redu konsultativnom sastanku branitelja i braniteljki ljudskih prava u Negotinu izvedeni su sledeći **zaključci:**

- Potrebno je podizanje svesti i edukacija državnih službenika, sudstva i tužilaštva o značaju uloge branitelja i braniteljki ljudskih prava, sa jedne strane, i o ljudskim pravima uopšte, sa druge strane.
- Potrebna je pojačana pažnja međunarodnih organizacija čime bi branitelji/ke stekli veći uticaj kod državnih organa kao i organa lokalne samouprave;
- Neophodno je da međunarodne organizacije budu glasnije i transparentnije u oceni države kada se radi o izvršenju obaveza proisteklih iz potpisanih dokumenata koji se odnose na ljudska prava.

YUCOM tim

